

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत (पीआयपी)
२०१९-२० वर्षातील योजनानिहाय विविध
लेखाशिर्षानुसार शिल्लक राहिलेल्या
अनुदानातून औषधे व औषधी साहित्य खरेदी
निविदा प्रक्रियेद्वारे करण्यास प्रशासकीय
मान्यता मिळणेबाबत.

महाराष्ट्र शासन
सार्वजनिक आरोग्य विभाग
शासन निर्णय क्रमांक: प्रशामा-०९१९/प्र.क्र.४८४/आरोग्य-७

१० वा मजला, गो. ते. रुग्णालय संकुल इमारत,
नवीन मंत्रालय, मुंबई - ४००००१.
दिनांक : १४ डिसेंबर, २०२०.

वाचा :-

- १) शासन निर्णय, सार्वजनिक आरोग्य विभाग, क्र.प्रशामा-०५१९/प्र.क्र.३१७/आरोग्य-७, दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१९.
- २) सहसंचालक, आरोग्य सेवा (खरेदी कक्ष), आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई यांचे पत्र क्र. संआसे/खरेदीकक्ष/सन २०१९-२० रा.आ.अभियान अनुदान/औषधे व साहित्य खरेदीस प्रशा. मान्यता मिळणेबाबत/२५६५-७०/२०१९, दिनांक १६ सप्टेंबर, २०१९.
- ३) आयुक्त (आरोग्य सेवा) तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई यांच्याकडील दिनांक ०६ सप्टेंबर, २०१९ रोजीची मान्य टिप्पणी.
- ४) अतिरिक्त संचालक, आरोग्य सेवा, कुटुंब कल्याण, माताबाल संगोपन व शालेय आरोग्य, पुणे यांचे पत्र क्र. राकुका/लोवमू/कु.क.कार्यक्रम/औषधे खरेदी अनुदान/अभिप्राय/कक्ष-९अ/न.क्र.३०१/१३०३२-३६/२०, दिनांक १३ फेब्रुवारी, २०२०.

प्रस्तावना:-

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत सन २०१९-२० या आर्थिक वर्षातील पीआयपी अंतर्गत केंद्र शासनाने वार्षिक अंमलबजावणी कृती आराखडयानुसार मंजूर केलेल्या अनुदानातून राज्यातील विविध आरोग्य कार्यक्रम प्रमुखांकडून प्राप्त प्रस्तावानुसार औषधे व औषधी साहित्य खरेदीसाठी प्रशासकीय मान्यता प्राप्त झाल्यानंतर वेगवेगळ्या लेखाशिर्षानिहाय शिल्लक राहिलेल्या अनुदानातून अंदाजित रक्कम रु.३५४.४३ लक्ष इतक्या रकमेच्या खरेदी प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबतची बाब शासनाच्या विचाराधीन आहे.

शासन निर्णय :-

राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत सन २०१९-२० करिता वार्षिक कृती आराखडयास केंद्र शासनाने मंजूरी दिलेली आहे. त्यानुसार संदर्भाधीन क्र.१ येथील दिनांक १६.०९.२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये प्रकल्प अंमलबजावणी कृती आराखडा सन २०१९-२०, FMR Code ६.२.२१.१ (NHM Free Drugs Services) अंतर्गत रु.१५१७९.०० लक्ष इतक्या उपलब्ध असलेल्या अनुदानातून रु.१४१६३.५२ लक्ष

इतक्या खरेदीच्या प्रस्तावास प्रशासकीय मान्यता देण्यात आली होती. तरीही वेगवेगळ्या योजनांखाली लेखाशिर्षनिहाय शिल्लक राहिलेल्या रु.१०१५.४८ लक्ष इतक्या अनुदानातून अत्यावश्यक औषधे व औषधी साहित्य खरेदी करण्याकरीता अतिरिक्त संचालक (आरोग्य सेवा), राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे तसेच सहसंचालक (रुग्णालय) राज्यस्तर, आरोग्य सेवा, आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या प्रस्तावास शासनाकडून खरेदीसाठी निविदा प्रक्रिया करण्याकरीता प्रशासकीय मान्यता मिळणेबाबत सहसंचालक (खरेदी कक्ष), आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई यांनी प्रस्ताव सादर केलेला आहे. त्यानुषंगाने अत्यावश्यक औषधे व औषधी साहित्य खरेदी करण्याकरीता अंदाजित रु.३५४.४३ लक्ष इतक्या निधीच्या प्रस्तावास निविदा प्रक्रिया करून खरेदी करण्यास परिशिष्ट-अ व परिशिष्ट-ब विवरणपत्राच्या अनुषंगाने पुढील अटीच्या अधिन राहून प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. :-

परिशिष्ट-अ (अनुदानाचा तपशिल)

Amt.(In Lakhs)					
Name of Bureau	Year 2019-20 FMR Code	Budget Approved	Govt. A.A.	Remaining Budget	New Procurement Proposal
Procurement Section DHS (NHM Free Drugs)	6.2.21.1	15179.00	14163.52 Dt.16.09.2019	1015.47	354.43
Total					354.43

परिशिष्ट-ब (खरेदी बाबींचा तपशिल)

List of Medicines & Material proposed by Bureau's for Administrative Approval in F.Y.2019-20									
Sr. No.	Name of Bureau	Name of Scheme	FMR Code	Sr. No.	Name of Medicine / Material	Category	Proposed Quantity	Approx. Rate	Approx. Amount
2	Joint Director (Hospital) & Nodal Officer, SVHCP, Mumbai	Free Drugs Scheme	6.2.21.1	1	Tab / Cap Ribavirin 200mg (140 Tab/Cap per Container)	Other	40000	850	34000000
				2	Tab / Cap Ribavirin 200mg (140 Tab/Cap per Container)	Other	7216	200	1443200
	Total Amount Rupees								35443200

तरी उपरोक्त राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत सन २०१९-२० करीता वार्षिक कृती आराखडयात विविध आरोग्य बाबींसाठी योजनानिहाय विविध लेखाशिर्षानुसार मंजूर असलेल्या अनुदानातील शिल्लक राहिलेल्या अनुदानातून लेखाशिर्ष ६.२.२१.१ अंतर्गत असलेले औषधे व औषधी साहित्य खरेदी करण्यासाठीच्या प्रस्तावास पुढील अटीच्या अधिन राहून मान्यता देण्यात येत आहे.

अटी :-

- सदर आवश्यक औषधे व औषधी साहित्य या बाबींची आवश्यकता / मागणी याची शहानिशा / खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच सदर बाबींच्या खरेदीसाठी निविदा प्रक्रिया राबविण्यात यावी.

- २) सदरहू आवश्यक औषधे व औषधी साहित्य या बाबींचे विनिर्देश गरजेनुसार व अद्ययावत असल्याची खातरजमा करण्यात यावी. खरेदी करावयाच्या बाबींचे तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) संबंधित तज्ञांनी (तांत्रिक समिती / अधिकारी) यांनी मान्य केलेल्या विनिर्देशानुसार असावेत. तसेच, सदर तांत्रिक विनिर्देश (Technical specification) हे कोणत्याही विशिष्ट कंपनीला फायदा होईल अशा रितीने तयार केलेले नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी. त्यानंतरच याबाबींची खरेदी करण्यात यावी.
- ३) शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्र. भांखस-२०१४/प्र.क्र.८२/भाग-III/ उद्योग-४, दिनांक १ डिसेंबर, २०१६ अन्वये प्रसिध्द करण्यात आलेल्या शासकीय विभागांनी करावयाच्या कार्यालयीन खरेदीसाठीच्या कार्यपद्धतीची सुधारीत नियमपुस्तिका यामधील तरतूदीनुसार विहित खरेदी प्रक्रिया राबविण्यात यावी.
- ४) प्रशासकीय मान्यता देताना प्रस्तावित खरेदीचे दर हे अंदाजित आहेत. त्यामुळे GEM Portal, इतर राज्यांचे दरकरार, National Pharmaceutical Pricing Authority (NPPA), National Medical Devices Authority (NDMA) यांच्याकडील उपलब्ध असलेल्या न्युनतम दर विचारात घेण्यात यावेत. तसेच हाफकिन संस्थेतील सदर बाबींची खरेदी केली जात असल्यास अथवा झालेली असल्यास निविदेत प्राप्त झालेले न्युनतम दर निविदेकरीता मागणी नोंदवितांना औषधी, औषधी साहित्य व उपकरणांच्या संदर्भात अंदाजित दर म्हणून नोंदविण्यात यावेत व खरेदी प्रक्रियेअंती दर निश्चित करण्यात यावा. सदर दर हा बाजार भावापेक्षा कमी असल्याबाबत आणि संबंधित पुरवठादाराने या बाबीचा इतर ठिकाणी ज्या दराने पुरवठा केला आहे, त्या दरापेक्षा जास्त नसल्याबाबत खातरजमा करण्यात यावी.
- ५) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींची पुरवठापूर्व / पुरवठानंतर नमुना तपासणी (pre/Post dispatch random sample inspection) करून उचित व योग्य विनिर्देश (specification) असलेल्या वस्तुंचीच खरेदी करण्यात येईल, याची खात्री करण्यात यावी.
- ६) खरेदी करण्यात येणाऱ्या बाबींचा पुरवठा झाल्यानंतर त्यांची साठवणूक व वितरण (storage & distribution) करणे तसेच, पुरवठा साखळी व्यवस्थापन (Supply chain management) आणि वस्तुसूची व्यवस्थापन (Inventory Management) योग्य पद्धतीने करून सदर बाबी विनावापर पडून राहणार नाहीत व त्यांचा विहित मुदतीत वापर होईल, याची दक्षता घेण्यात यावी.
- ७) सदरहू खरेदीसाठी होणारा खर्च राष्ट्रीय आरोग्य अभियानांतर्गत केंद्र शासनाने मंजूर केलेल्या वार्षिक अंमलबजावणी कृती आराखडा सन २०१९-२० नुसार पीआयपी मध्ये उपलब्ध असलेल्या संबंधित लेखाशिर्ष FMR Code 6.2.21.1 अंतर्गत उपलब्ध असलेल्या अनुदानातून भागविण्यात यावा.
- ८) तसेच, या बाबींच्या खरेदी द्विरुक्ती (Duplication) होणार नाही, याची दक्षता घेण्यात यावी. याबाबतची संपूर्ण जबाबदारी कार्यक्रम प्रमुखांची राहिल.

९) संपूर्ण खरेदी प्रक्रिया राबविताना केंद्रिय दक्षता आयोगाच्या मार्गदर्शक सूचनांचे (CVC Guidelines) तंतोतंत पालन करण्यात यावे.

१०) शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र. विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/भाग-२/२०१३/विनियम, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ सोबतच्या परिशिष्टातील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८, भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अ.क्र.४ नियम क्र.७ समोरील स्तंभ क्र.६ येथील अटींची पूर्तता करण्यात यावी.

११) खरेदी प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर खरेदी समितीच्या मान्यतेनंतरच पुरवठा आदेश निर्गमित करण्यात यावेत.

१२) खरेदी प्रक्रिया पूर्ण झाल्यानंतर खरेदी समितीच्या मान्यतेनंतरच पुरवठा आदेश निर्गमित करण्यात यावेत. सदर प्रकरणी सार्वजनिक आरोग्य विभाग शासन निर्णय क्र.खरेदी - २०१६/प्र.क्र.२४०/आरोग्य-८ दिनांक २६ जुलै, २०१७ च्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार कार्यवाही करण्यात यावी.

उपरोक्त अनुक्रमांक १ ते १२ येथे नमूद अटींची पूर्तता करण्याची व खरेदी नियमानुसार व आवश्यकते प्रमाणे आहे हे सुनिश्चित करण्याची संपूर्ण जबाबदारी आयुक्त (आरोग्य सेवा) तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई, संचालक (आरोग्य सेवा), आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई, सहसंचालक, आरोग्य सेवा (खरेदी कक्ष), आरोग्य सेवा संचालनालय, मुंबई व कार्यक्रम प्रमुख यांची राहिल.

शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/१३/विनियम, भाग-२, दिनांक १७ एप्रिल, २०१५ मधील वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका १९७८ भाग-पहिला उपविभाग-दोन मधील अनु क्रमांक ४, नियम क्र. ७ अन्वये अवजारे, किरकोळ साधन सामग्री आणि उपक्रम संच विकत घेण्यास मंजूरी देण्यासाठी प्रशासनिक विभागास पूर्ण अधिकार प्रदान करण्यात आले आहेत त्यानुसार सदर शासन निर्णय निर्गमित करण्यात येत आहे.

सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संकेतांक २०२०१२१०१५५६००७२१७ असा आहे. हा शासन निर्णय डिजीटल स्वाक्षरीने साक्षांकित करून काढण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने.

(मिलिंद कुळकर्णी)

अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत:-

१) आयुक्त, आरोग्य सेवा तथा अभियान संचालक, राष्ट्रीय आरोग्य अभियान, मुंबई.

पृष्ठ ५ पैकी ४

- २) संचालक, आरोग्य सेवा, आरोग्य संचालनालय, मुंबई.
- ३) अतिरिक्त संचालक (आरोग्य सेवा), राज्य कुटुंब कल्याण कार्यालय, पुणे.
- ४) सर्व सह संचालक (आरोग्य सेवा संचालनालया मार्फत)
- ५) सर्व सहसचिव/उपसचिव, सार्वजनिक आरोग्य विभाग.
- ६) उप संचालक, सर्व मंडळ कार्यालये.
- ७) सर्व जिल्हा शल्य चिकित्सक (FWB मार्फत)
- ८) सर्व जिल्हा आरोग्य अधिकारी (FWB मार्फत)
- ९) निवडनस्ती (आरोग्य-७)